

Déli Hírlap

A bánsági magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDEE
vezettségével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
I., Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontali törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő.

Rendezték Bécsben a román-magyar kérdést

Új határvonalat húztak Románia és Magyarország között

A bécsi döntőbiróság határozata alapján a területeket 15 napon belül adják át. Öfelsége elnökletével koronatanács volt, amelyen ismertették a bécsi eseményeket. Hat hónap alatt lehet kölcsönösen optálni a román és magyar állampolgárságot

Németország és Olaszország garantálják Románia területi sérthetlenségét

Bécsből jelenti a Német Távirati Iroda: A tengelyhatalmak külügyminiszterei és Románia, valamint Magyarország meghatalmazott miniszterei között végbement tárgyalások eredményeként a tengelyhatalmak részéről döntőbírói határozat történt. Ez pénteken délután 3 órakor ment végbe a bécsi Belvedere palota aranytermében. A döntőbírói eljárás a magyar és a román kormányok

óhajára következett be, miután a két fél között megkezdett tanácskozások nem vezettek eredményre. A döntőbíráskodás eredményeként Magyarország területe mintegy 45 ezer négyzetkilométerrel növekszik és magába foglalja többek között Erdély északi vidékét, amelyhez Kolozsvár és a székelyek által lakott három vármegye is tartozik.

térképen van feltüntetve. Román-magyar bizottság határozza meg a helyszínen a végleges határvonalat.

2. A Magyarországnak odaigért területeket a román csapatoknak 15 napon belül ki kell üríteni és jó állapotban átadni. A kiürítés, valamint az elfoglalás részletei, valamint az ezzel összefüggő részletkérdéseket román-magyar vegyesbizottság határozza meg. A magyar és román kormány felügyel, hogy a kiürítés és az elfoglalás teljes rendben történjék.

3. Mindazok a román állampolgárok, akik a mai napon a Románia által átengedendő területen laktak, minden további nélkül elnyerik a magyar állampolgárságot. Ezeknek joguk van, hogy hat hónapon belül a román állampolgárságot optálják. Azok a személyek, akik ezzel a joggal élnek, Magyarország területét egy éven belül elhagyják és Románia által befogadtatnak.

Ezek ingó vagyonukat akadály nélkül magukkal vihetik, úgyszintén lividálhatják ingatlanukat és ezek ellenértékét az átköltözéskor szintén magukkal vihetik. Ha az ingatlanok értékesítése nem sikerül, Magyarország kártalanítja őket. Magyarország nagylelkűen és jóakaratóan megoldja valamennyi, az optások átköltözésével összefüggő kérdést.

4. Azok a magyar fajú román állampolgárok, akik 1919-ben a Magyarország által Romániának átengedett területeken laktak és továbbra is Románia lakosai maradnak, jogot nyernek, hogy hat hónapon belül a magyar állampolgárságot optálják. A 3-ik pontban foglalt elvek érvényesek azokra a személyekre, akik ezzel a joggal élni kívánnak.

5. A magyar kormány ünnepélyesen kötelezettséget vállal, hogy a döntőbírói ítélet folytán Magyarországhoz került román fajú sze-

A tengely biztosítja Románia területi épségét

A bécsi döntőbíráskodás folytán jegyzékváltás történt egyrészt a tengelyhatalmak külügyminiszterei, másrészt pedig Románia külügyminisztere között. Ebben a jegyzékben Németország és Olaszország garantálja Románia területi épségét és sérthetlenségét és ezt a biztosítékot a bucaresti kormány elfogadta.

Bécsből jelenti a Stefani-ügynökség: Az olasz és német kormány jegyzékváltás formájában garantálta Románia határainak épségét és sérthetlenségét. Ebben a kérdésben Ciano gróf olasz külügyminiszter Manolescu román külügyminiszterhez az alábbi jegyzéket intézte:

Kegyelmes Uram! A római kormány nevében és parancsára van szerencsém az alábbiakat közölni:

Az olasz és a német kormány a mai nappal biztosítja a román állam területi épségét és sérthetlenségét. Fogadja kegyelmes uram tisztelettel legőszintébb kifejezését.

Románia külügyminisztere válaszában közölte, hogy „a román kormány tudomásul veszi a közlést és a Romániának adott biztosítékot elfogadja“.

A döntőbírói határozatot mindkét fél kötelezőnek ismeri el

Bécsből jelenti a Német Távirati Iroda: A román és magyar kormányok azzal a kérelemmel fordultak a Harmadik Birodalom és Olaszország kormányaihoz, hogy a két ország között függőben lévő kérdést döntőbírói eljárással oldják meg. Ennek a kérdésnek, valamint annak a nyilatkozatnak folytán, amely a román és a magyar kormányok tettek a ugyanakkor annak a kijelentésnek eredményeként

a két fél a döntőbírói határozatot magára nézve kötelezőnek ismeri el,

von Ribbentrop német és Ciano gróf olasz külügyminiszterek Manolescu román és Csáky István gróf magyar külügyminiszterrel folytatott megbeszélés után, pénteken délután Bécsben a következő döntőbírói határozatot hirdették ki:

1. A végleges határvonal, amely Romániát Magyarországtól elválasztja, az itt mellékel

mélyek a többi magyar állampolgárral egyenlő elbánásban részesül és a már említett határozat folytán elnyerik a magyar állampolgárságot. Ugyanakkor a román kormány hasonlóképpen ünnepélyesen kötelezettséget vállal, hogy a Romániában maradt magyarfajú alattvalók ugyanolyan elbánásban részesülnek, mint a többi román alattvalók.

6. A területátadással kapcsolatos részlet-

Német-román és német-magyar kisebbségi egyezmény

Bécsből jelenti a Német Távirati Iroda: A magyar-román ellentét kérdésében hozott bécsi döntőbírói eljárás alkalmával, a német birodalom kormányza német kisebbségvédelmi egyezményt kötött a magyar és román kormánnyal. Ez az egyezmény a német kisebbségi csoport kívánásaira vonatkozik, amelyeket már régebben kifejeztek és amelyek ismereteselek.

MAGYAR-NÉMET KISEBBSÉGI EGYEZMÉNY

Bécsből jelenti a Német Távirati Iroda: Németország és Magyarország között Bécsben hasonlóképpen egyezmény jött létre a kisebbségekre vonatkozóan. Ez az egyezmény többek között a következőket tartalmazza:

A magyar kormány garantálja, hogy a német népkisebbséghez tartozó személyek német jellegűket, megszigorító rendszabályok nélkül, megtarthatják. A magyar kormány gondoskodik arról, hogy a német népcsoport tagjai semmiféle előnytelenességben ne részesüljenek azért, mert ennek a népi csoportnak tagjai a nemzeti szocialista elvet vallják. A népi csoportnak tagjai mindazok, akiket az etnikai német népcsoport vezetősége annak ismer le, a német népi csoport tagjai szervezhetnek, különleges célokra egyesületeket alakíthatnak, mint például ifjúsági csoport, testvérségi alakulat, művészeti célokot szolgáló tömörülés, stb. Az etnikai német népcsoport tagjai bármilyen foglalkozást űzhetnek, ugyanolyan feltételek mellett, mint a többi magyar alattvalók. A hatóságok által történő kinevezéseknél, vagy az önkormányzattal bíró közigazgatási testületek megalakításánál a német népcsoport tagjainak arányszáma az ország összlakosságának számához igazodik, olyan mértékben, ahogy ezeket az állásokat a kinevezésekkel betöltik, illetve elosztják. A német fajú tisztviselők kinevezésénél elsősorban azt veszik figyelembe, hogy az illető területen többségben lakna-e a németek. Az etnikai német népcsoport gyermekei német iskolákban tanulnak, ugyanolyan feltételek mellett, mint amilyenek a magyar iskolákra vonatkoznak.

A NÉMET KISEBBSÉGEK KÉT ÉVEN BELÜL VISSZATÉRHETNEK A NÉMET BIRODALOMBA

Szabadon használhatják a németek úgy a magán, mint a gazdasági életben, valamint a nyilvános gyűléseken anyanyelvüket, úgy írásban mint szóban. A német napilapokra, folyóiratokra és más német nyelven megjelenő nyomtatványokra nem vonatkozhatik más intézkedés, mint a hasonló magyar nyelvű közleményekre. Olyan közigazgatási körzetekben, ahol a német népcsoport a lakosságának legalább egyharmadát teszi ki, a németek hivatalosan használhatják anyanyelvüket. Jogukban áll szövetségeket alakítani. Magyarországnak kerülnie kell az olyan intézkedéseket, amelyek a németiség beolvadására irányulnak, különösképpen a német családok nevének magyarosítására vonatkozókat.

A német népcsoport tagjai ismét felvehetik őseik régi nevét.

Az egyezmény kimondja, hogy a magyarországi németek szabad kapcsolatokat tarthatnak fenn kultúrális téren a német birodalommal.

A német és a magyar kormány egyetértéssel abban, hogy a fenti feltételek nem jelentik azt, mintha a német kisebbségnek nem olyan lojális módon kellene beilleszkednie a magyar állami élet kereteibe, mint a többi kisebbségnek. Ugyanezek a feltételek vonatkoznak a döntőbírói ítélettel Magyarországnak átadott és eddig román területen élt német kisebbségre is. Az ezeken a területeken lakó németek kérésére a magyar kormánynak módot kell nyújtania a németeknek, hogy azok a német birodalomba visszatérjenek.

Akik ezzel a joggal élni akarnak, két éven belül kérhetik azt. Ami az áttelepítés feltételeit illeti, a két kormány megegyezett abban, hogy a déltirali repatriációs módokat irányadják.

Annak az egyezménynek értelmében, amely a kisebbségekre vonatkozik és amelyet Bécsben Németország és Románia kötöttek, a román kor-

kérdéseket a román és magyar kormányok közvetlen tárgyalások útján alapítják meg.

7. Abban az esetben, ha ellentétek, vagy kétségek merülnének fel a döntőbírói ítélet végrehajtásánál, a román és magyar kormányok egymás közötti közvetlen tárgyalásokon állapodnak meg. Ha azonban bármely kérdésben nem tudnának megegyezni, a kérdést végleges döntés végett, a német és olasz kormányok elé terjesztik.

mány kötelezi magát, hogy egyenlő jogot teremtsen a német fajhoz tartozó román és a román fajhoz tartozó román állampolgárok között. A román kormány hasonlóképpen kötelezi magát, hogy a nagyszabani határhoz közelebb megkülönböztetnie a német népcsoport helyzetét, hogy ezáltal megőrizhessék német népi jellegüket.

RIEBBENTROP: MEGSZILÁRDULT A VÉGLEGES BÉKE

Bécsből jelenti a Német Távirati Iroda: A döntőbírói eljárás ítéletének kihirdetése után Ribbentrop német külügyminiszter és Ciano gróf olasz külügyminiszter az új elrendezésről, annak jellegéről és jelentőségéről nyilatkozott a két küldöttség tagjai, valamint a német és idegen sajtó képviselői előtt.

— A román és magyar kormány — mondott-

Ciano: Románia és Magyarország viszonya magjavulhat

Ciano gróf a sajtó képviselőinek a következőket mondotta:

— A jegyzőkönyv aláírásának pillanatában, amikor a román és magyar kormányok elfogadták a döntőbírói határozatot, illetve azt, hogy országok között az új határvonalat Németország és Olaszország vonják meg, kormányom nevében őszinte örömmel adok kifejezést, hogy a vitás ügy, amely nemcsak a két ország közötti kapcsolatot fenyegette komolyan, hanem a Duna-medence békéjét is, békésen elintéződött. Románia és Magyarország a kedvező elintézés érdekében

a helyzet kellő mérlegelésével járultak hozzá a megoldás módjához.

Csak dicsérhetem a két kormány államférfiainak bölcsességét és tisztánlátását, hogy megértették a tengelyhatalmak politikáját és hogy bizalommal voltak Olaszország és Németország igazságos szelleme iránt. Ez a szellem tette lehetővé Ribbentrop külügyminiszternek és nekem, hogy legyőzzük mindazokat a földrajzi és gazdasági nehézségeket, amelyek a békés megegyezés útjában állottak. Mi azonban vállaltuk és részrehajlás nélkül elintéztük a kényes ügyet, hogy ezáltal egy állandó békés légkör alapját teremtsük meg.

— A ma hozott döntőbírói ítélettel, valamint az azt megelőző tevékenységgel Németország és Olaszország csak folytatták igazságos magatartásukat. Mi nemcsak a békét akartuk megteremteni, hanem tartós és biztos békére törekedtünk. Most, amikor húsz év után elintéződött az ügy, olyan időszak következik, amelyben Románia és Magyarország viszonya magjavulhat, amit Olaszország és Németország mindig óhajtott és

amit a jövőben barátsággal fog támogatni.

AZ ORSZÁG VISSZATÉR A RENDES ÉLETHEZ ÉS RÖVIDESEN MEGKEZDI A LESZERELÉST.

A Rador távirati ügynökség közli: Az augusztus 30-ára hajló éjszaka hozott határozatot, amelynek értelmében a koronatanács elfogadta a döntő-

Hivatalos jelentés a koronatanácsról

Az udvarnagyi hivatal 88-as számú hivatalos jelentése: Augusztus 30-án éjszaka 24 órakor Öfelsége elnöklétével a fővárosi királyi palotában koronatanács volt.

1. Románia berlini meghatalmazott minisztere ismertetve a bécsi tárgyalások lefolyását és a döntőbírói ítéletének körülményeit.

2. A miniszterelnök bejelentette a Németország és Olaszország által a román állam területi épségét és sérthetetlenességét biztosító garanciát.

A koronatanácsban a következők vettek részt: Ion Gîruntu miniszterelnök, Nicodim Munteanu Románia patriarkája, Vaitoianu Artur tábornok, Valda Voevod Alexandru dr., Mironescu Gheorghe, Iorga Nicolae tanár, Anghelescu Constantin dr., Tatarescu Gheorghe, Argetoianu Constantin, Balif Ernest tábornok hadsegéd, Cuză Alexandru tanár, Antonescu Victor, Balan Nicolae metropolita, Nicolescu Alexandru metropolita királyi tanácsosok, Ghitescu Stan

ta a külügyminiszter — felhívással fordultak a tengelyhatalmakhoz és annak az óhajuknak adtak kifejezést, hogy egy régóta tárgyalás alatt álló ügy békés úton intéződjék el. Ilyen módon figyelemmel voltak saját érdekeikre vonatkozó felelősségükkel is, valamint Délkelet-Európa békéjének fenntartására. A Führer és a Duce eleget tettek a kérésnek. Németország és Olaszország egyenlő módon baráti kapcsolatot tartanak fenn Romániával és Magyarországgal, a tengelyhatalmak tehát részrehajlás nélkül magukra vállalhatják a kényes ügy rendezését. A nehézségek, amelyek földrajzi és etnográfiai szempontból adódnak a vitás területeken, mégis lehetővé tették, hogy olyan igazságos megoldást találjanak, mely mindkét ország érdekeit figyelembe veszi. A tengelyhatalmak ezzel ismételtlen bebizonyították, hogy módjukban volt a háborútól megkímélni a Duna-völgyét, annak ellenére, hogy

az angol politika többször megkísérelte a háborút erre a területre is átvinni.

— Az orosz-román, Beszarábiára vonatkozó egyezmény, valamint a Románia és Bulgária között létrejött és Déloldalszára vonatkozó megállapodás után a ma elhangzott döntőbírói ítélet az utolsó vitát is elsimította a Duna-völgyében.

Ezzel Európának ebben a részében az összes érdekeltek előnyére megszilárdult a végleges béke. Meg vagyok győződve, hogy a döntőbírói ítélet tartós alapját képezi a román-magyar baráti viszonyoknak.

biráskodást a román-magyar tárgyalásokban, kivételesen nehéz körülmények között hozták meg. A Németország és Olaszország által kezdeményezett és a délkelet-európai béke fenntartását célzó bécsi konferencia olyan körülmények között folyt le, a melyen

Romániának állami politikai léte vagy eltűnése között kellett választani.

Az ellenségeink észéről háborúval való fenyegetés, valamint a német és olasz külügyminiszterek elutasításának sürgetése — akik mint ismeretes csupán két napig maradhattak Bécsben — arra készítettek Romániát, hogy a lehető legrövidebb időn belül határozzon. A döntőbíráskodás elfogadása, amely teljes mértékben a tengelyhatalmak kezében hagyja a román-magyar ellentétek megoldását, Románia számára ellenszolgáltatásként Németország és Olaszország határozott kezességét biztosítja határaink tekintetében valamennyi szomszédunkkal szemben.

A koronatanács megvizsgálva valamennyi lehetőséget, arra az egyedüli és előnyös elhatározásra jutott, hogy

a tengely döntőbíráskodását elfogadják, mert Románia jelen pillanatban teljesen elszigetelve állott ellenségei között.

Az a rendszer, amelyen a demokráciák politikája felépült, egész Európában összeomlott.

Ilyen körülmények között az egyetlen bölcs magatartás az volt, hogy magunkévá tegyünk a tengely politikáját és vállaljuk mindazokat a következményeket, amelyek a dolgok új állásából adódnak és amelyeknél előnyösebb helyzet nem kínálkozott. Vesztéseinket ismét megrendítők és fájdalomak, azonban az ezek ellenében kapott garancia rendkívül nagy jelentőségű állami életünk, amikor államok eltűnnek, mintha sohasem léteztek volna. Ennek a kezességnek eredményeként, amellyel határainkat biztosították.

Románia ismét megkezdheti normális életét és azonnal hozzáfoghat a leszereléshez.

Bármennyire is fájdalmas számunkra a döntőbírói határozat, az egyedüli szempont, amelyet ezekben az elhatározó pillanatokban szem előtt kell tartani, államunk létének megőrzése és valamennyi tömörülése a trón körül, amely jelkép számunkra és amely nélkül, a holnapra vetett reményünk sem létezhetne.

munkaügyi-, Ion Macovei közmunka és közlekedésügyi-, Popescu David tábornok, belügy-, Nicolescu Constantin tábornok nemzetvédelmi, Pais Nicolae ellentengernagy, lég- és tengerészetügyi-, Gomoj Victor egészségügyi-, Nichifor Crăinic propaandügyi-, Caracostea Dumitru nemzetnevelésügyi-, Grău Ion igazságügyi-, Noveanu Vasile dr. leltározási-, Prîbolanu Mihail hadfelszerelésügyi-, és Budisteanu Radu vallásügyi miniszter, Maniu Iuliu, Mihail Gheorghe tábornok hadsegéd, a vezérkar főnöke és Brătianu Gheorghe tanár.

București, 1940. augusztus 31.

EBÉD A KÜLDÖTTSEGEK TISZTELETÉRE.

Bécsből jelenti a Német Távirati Iroda, hogy Ribbentrop német külügyminiszter, Ciano olasz külügyminiszter a román, valamint a magyar bizottságok tiszteletére a Belvedere-palota nagytérképében ebédelt adott.

Együttműködés reménye Románia és Magyarország között

A Stefani jelenti: A Gazetta del Popolo megemlíti, hogy a román-magyar viszály megoldása teljesen kiküszöbölte azokat az intrikákat, amelyekkel Churchill és munkatársai kellemtelenségeket akartak a tengelyhatalmak számára előidézni Délkelet-Európában.

Ciano gróf és Ribbentrop külügyminiszterek, Erdély kérdését hosszasan tanulmányozták úgy néprajzi, mint földrajzi és gazdasági szempontból és így meghozták döntésüket. Az aláírás formásagai pénteken délután a Belvedere kastély arany-szalonjában folytak le ugyanazon az asztalon, ahol az elmúlt évben aláírták a Magyarország és Szlovákia közötti határokról vonatkozó jegyzőkönyvet.

A bécsi döntés a tengelyhatalmak nagy sikere. A trianoni szerződés revíziójának szükségességét első ízben a Duce hangoztatta és Olaszország dunai politikája ezt a célt követte. Rómának az volt a kívánása, hogy Magyarországnak igazságot szolgáltatassanak, ugyanakkor azonban

kiküszöböljék azokat az okokat, amelyek megakadályozták az együttműködést a magyarok és románok között.

SCALA MOZI

MA ÉS MINDEN NAP:

A tegnapi éjszakai nő

melynek főszereplői

Hitler kancellár irányítása alapján a német diplomácia is ebben az irányban dolgozott. Hosszas előkészítő munkát koronázott meg most a siker. Ez a szerencsés eredmény nagyrésztben Ciano gróf és Ribbentrop munkájának tudható be, a kik a lojalitás és az igazságosság szellemében befejezéshez juttatták a háború utáni idők legbonyolultabb tanácskozásait, olyan nehézségek közepette, amelyek szinte jegyzőhatalmenek látszottak. Magyarország fennhatósága alá kerülnek olyan területek, amelyek nagyrésztben tömör székely lakosságot foglalnak magukban, Románia biztosított kap Németországtól és Olaszországtól területek sérthetlenségére és egységére vonatkozólag. A bécsi szerencsés döntés tehát a tengelyhatalmaknak nagy sikerét jelenti, ugyanakkor pedig

Magyarországot területi, Romániát viszont

nem kevésbé fontos politikai előnyökhöz juttatja.

Ezeket az eredményeket azért sikerült elérni, mert az angol-francia befolyás végleg eltűnt. Eppen ez a befolyás volt az, amely eddig lehetetlenné tette ennek a vidéknek megbékélését. A mi Romániát illeti, fejezi be jelentését a Stefani iroda diplomáciai szerkesztője, hangsúlyozni lehet, hogy Románia megoldotta összes problémáit a Szovjetunióval és Magyarországgal szemben. Másrésztől a Bulgáriával kötendő megállapodás is közelebb tekintendő. Az olasz-német biztosított megerősíti Románia helyzetét, módot ad forrásai teljes értékesítésére.

JUGOSZLAV LAPOK HANGJA

Az Avala jelenti: Az összes jugoszláv lapok első oldalán terjedelmesen közlik a bécsi döntésre vonatkozó híradásokat. A lapok különösen Ribbentrop és Ciano gróf külügyminiszterek beszédének fontosabb részeit domborítják ki. A Vreme többek között a lap első oldalán Ribbentrop külügyminiszter nyilatkozatának azer részét közli, amelynek értelmében a bécsi döntés megoldotta az utolsó nyílt területi kérdést a Duna medencében.

Társadalmi átrétegződés a Szovjetunióban

A munkásság előretör... — Uj típus: a szövetkezeti alapon dolgozó kolhoz-paraszt

A Szovjetunió öt éves tervei alapján megindult ipari fellendülés nem maradhatott hatás nélküli a szovjetársadalom belső szerkezetére. Az 1939-ben megtartott népszámlálás, melynek adatai most kerültek a nyilvánosság elé, az öt éves terhek által elindított társadalmi folyamatnak újabb döntő állomásáról számol be.

1939-ben a parasztság megszűnt számbelileg legnagyobb osztály lenni a Szovjetunióban s arányszáma 44 százalékra esökkent. Ezzel szemben a munkások és alkalmazottak százalékszámára 49-re emelkedett.

Az a fejlődés, melyről ez a népszámlálás beszámol, annyira érdekesnek látszik, hogy érdemesnek tartjuk foglalkozni vele.

A cári Oroszország

nem volt olyan primitív és elmaradt ország, ahogyan az emberek képzeltek.

Nagyhatalmi politikájának útján Oroszországnak is szüksége volt megfelelő nehéziparra és ezt bármilyen áron meg kellett teremteni. Gyárakat kellett létesíteni, vasutakat építeni, kereskedelmi és hadiflottát teremteni. Mindehhez azonban pénz kellett, pénze azonban a félfüadális Oroszországnak nem volt.

1867-ben ugyan a jobbágság papíron megszűnt, de a nyomorult muzsikok nem tudták kitermelni magukból egy föltörékvő polgári osztályt, ami a fejlődés egy bizonyos fokán a maga részéről megteremtette volna az orosz nemzeti ipart.

Az orosz nemzeti ipar kialakulásának másik akadálya az volt, hogy ha termékek volna fogyasztási cikkek, ezek számára nem volt belső piac. Nem maradt tehát más hátra, mint a szükséges tökélet külföldön megszerezni (bármilyen drága is volt a francia és angol tökések által nyújtott hitel) és az iparosodást úgyszólván felülről megcsinálni. Ennek a felülről megcsinált iparosodásnak az lett a következménye, hogy

néhány nagyvállalkozótól eltekintve a gazdasági élet vezetői cári hivatalnokok, vagy nagybirtokosok lettek.

A muzsik menekült a földről, be a városba és ő szolgáltatta a megalakult nagyipar munkáshadseregét.

AZ OROSZ TÁRSADALOM KÉT CSOPORTRA SZAKADT

Azok a teoretikusok, akik azt mondták, hogy a szocialista forradalomnak valamely iparilag előrehaladott országban kell először kitörnie, mert ott van a legnagyobb ipar és a legerősebb munkásszervezet, soha nem gondoltak Oroszországra, mert éppen ez felelt meg legkevésbé az általuk felállított feltételeknek. Ma, egy negyszázad távlatából tisztábban láthatjuk, hogy mi történt 1917-ben.

A felülről megépített nagyipar egyedülálló volt Oroszországban, kisipar, kiskereskedelem és polgárság nélkül.

A munkásság köréből nem fejlődhetett még ki a polgáriaradott, sőt elkispolgáriaradott, az úgynevezett munkásarisztokrácia, amely polgári

életformáiban egyik igen fontos támasza a fennálló rendnek.

Az orosz társadalom majdnem teljesen két csoportra szakadt, alul a nyomorult muzsik és a közülük kiszakadt, de éppen olyan nyomorult városi proletárreteg, fölül a nagybirtok, nagyvállalkozó és a cári bürokrácia. Az erős kisbirtokosréteg a megalapozott ipari és kereskedelmi kispolgárság a forradalom legnagyobb gátjai hiányoztak. Volt ugyan egy birtokos parasztság, az úgynevezett kulákok, ezek azonban túlságosan keskeny réteget alkottak és

minden közösséget megtagadtak a szegény parasztsággal.

A HÁBORÚ MÉG JOBBAN KIÉLEZI AZ ELLENTÉTEKET

A háború még jobban kiélezte az ellentéteket a társadalom két rétege között és így a forradalomnak könnyű dolga volt. A forradalom kitörése után jött a polgárháború, az úgynevezett háború kommunizmus, pusztítások és éhínség.

A munkásság egy része elvázott a frontokon, másrésze visszamenekült a faluba, mert ott mégis inkább volt mit enni.

A felsőbb osztályok és a városi intelligencia vagy emigrált, vagy igyekezett alkalmazkodni. Az utóbbiak azonban igen kevesen voltak. A forradalom első idejében még leginkább a „kulákok” tartották magukat.

A „NEP”

A polgárháború elmúltával az úgynevezett új gazdasági politika (Novaja Economisecszkaja Politika, „NEP”) bizonyos korlátok között újra megengedte az egyéni vállalkozást. Ennek az lett az eredménye, hogy

a falura menekült munkástömegek újra visszaszállgottak a városba és 1928-ban a munkásság arányszáma újra ugyanannyi volt, mint a háború előtt.

Az öt éves tervek ezt a folyamatot még jobban meggyorsították. A munkásság száma egyre nőtt, a faluban pedig egy új folyamat indult meg. Többé-kevésbé erőszakos kollektivizálások, az úgynevezett kolhozoknak a megteremtése, egy új parasztipust hozott létre, a szövetkezeti alapon dolgozó kolhoz-parasztot. Ezek mellett egyre jobban csökkent az önálló parasztok és kézművesek száma és ebbe a rétegbe szívódik fel a kulákok csoportja is.

1939-ben már csak két osztályról van szó, a munkásokról és a kolhoz-parasztokról.

A két százaléknyi önálló paraszt elhanyagolható mennyiség, ami ezenfelül van, az diák, nyugdíjas. Ma már nem a parasztság a domináló osztály, hanem a munkásság, amely már számarányában is átvette a vezetést.

A munkásság köréből való az úgynevezett „új intelligencia”, a szovjetközéposztály. Ez az „új intelligencia” ma már kilencven százalékban munkásszármazású és tulajdonképpen ők a vezetői a Szovjetunióknak.

(M. Gy.)

Bolyongás a fény városában

Háromezer lefejezett ember vére
öntözte egykor a párisi
Egyetértés terét

Irtá: Aubermann Feter

Már több órája annak, hogy elhagytuk a svájci határt. A gyorsvonat mozdonya lélekszakadva, szélörvényeket kavarva rohan előre. Kép pereg le kép után és lassan felgöngyölődik előtünk széles hömpölygésben az egész francia táj. Fészkelődni kezd a képelet, a legolcsóbb és leggyorsabb közlekedési eszköz. Felül táltos paripájára és elnyargal a fény városába, Párisba, amelyről olyan sokat álmodozott. Elvágat abba a városba, amely valaha Provence ibolyáival, Normandia multjával, Flandria kastélyaiival, Gascon legényeivel vette magát körül. Meglátogatja a művészek Mekkáját és mindazokét, akik szabadon és gazdagon akarják élni szellemi életüket. Olthatatlan kíváncsiság sarkalja, hogy megtudja, vajjon igaz-e az, amit Heine mondott róla: Páris az angyalok pokla és az ördögök paradicsoma. Bármit is mondanak róla, tény az, hogy aki meg akarja ismerni a franciát és kultúráját, Párisban kell azokat szemlélnie, mert itt minden franciább, mint másutt. Páris ugyanis az a góc, ahol a francia élet sugarai koncentrálnak. Tulajdonképpen nem evő ez a város, mint Franciaország permanens kiállítása, fényreklámja, hangszórója, fogadóterme, áruháza, régiségkereskedése, műhelye, mulatóhelye, köz-igazgatási központja, luxuszállódja, kinostára, dícsőséges multjának dajkálója, az ország szíve, ahová mindenünnen sietnek, történetek az életreversék. Gyűjtőpont, amelynek sugarai behálózják a vidéket és a külföldet.

EGY KIS KIÁBRÁNDULÁS

A franciák még számos jelzővel becézgetik fővárosukat, nevezik a fajok útkeresztződésének, Európa szívének, a civilizáció anyjának. Egyesek telhetetlen világfőlénységükben már azt is kezdték hirdetni, hogy minden embernek szükség szerűen két hazája van: az egyik a sajátja, a másik pedig Franciaország, vagyis Páris. Jómagam is akkor válahogy így láttam Franciaországot. Mindazt, ami francia volt, valami gyermekes, naiv lelkesedéssel öleltem körül. Később azonban a lelkesedés és elismerés bódító szirupjába személyes tapasztalataim során mind több és több keserű csepp vegyült. Kiábrándulva, észre kellett vennem, hogy Franciaország nemcsak a humanitás, a keresztyénység, az emberi jogok, egyszerű a kultúra és civilizáció védője, hanem a korrupció melegágya is. Mert ugyan civilizációnak lehet-e nevezni a részegség és öröklődő betegségek elharapódzását, a nők és gyermekek bántalmazását, az igazságszolgáltatás szánalmas gyengeségét, a színes fajok tömeges felfegyverzését, a sajtó garázdálkodását, a kapitalizmus kiszámányolását? Vajjon keresztyén felfogású az olyan tömeg, amely ridék közömbösséggel löki félre az öregeket, koldusokat és a munkanélkülieket és vajjon szociális berendezésű az olyan állam, ahol a hivalkodó pazar fényűzés árnyékában meghűződik a legmetélenebb nyomor?

NYILVÁNOS TELEFONALLOMAS NINCSEN

Okoskodásra már nincsen több idő, vonatunk befut a Gare de l'Est üvegcsarnok alá. Ismerősöm, aki már jóideje vár, felszabadít a tájékozódás és lakáskeresés gondoljait. Az első benyomások vegyes érzelmeket keltenek. A Gare de l'Est nem olyan impozáns, mint például a Gare de Lyon, ahol óriási embertömeg szokott tolongani és ahol nyáron naponta százezer ember is megfordul.

Amint befelé hajtunk, jobbra is és balra is kidugom a fejemet a gépkocsiból és hosszú, egyenes, szürke utcákat látok, amelyeket kínosan egyöntetű párisi stílus, öt-hat emeletes házak szegélyeznek, magas ablakajtóikkal, szép erkélyzsemaikkal, jól látható házszámokkal. Az utcáskörköt a népszerű bistrok láthatók, kisebb és nagyobb üzletek, józan egyszerűséggel öltözött járókelők, ami az örökké változó divatkréciók városában az idegen szemében meglepetésként hat. Sok minden feltűnik itt a külföldinek, például a férfiak részére szánt egy-egy fát körülkerített palánkok, ezzel szemben nyilvános telefon, vagy órák hiába keresnénk Páris utcáin.

A BOLTOKBAN ALKUDNI KELL

Sajátságosak a magas házak közé ékelte paszszások, amelyek egy-egy párhuzamosan futó utcát kötnek össze. Az egymás mellé sorakozó üz-

letek, ha nem is az árak minőségével, de minden esetre holmijaik tarka-barka, bazárszerű sokféleségével felkeltik a figyelmet. A gyámoltalan, félnék és járatlan vásárló ugyancsak ráfizet a legtöbb francia üzletben, amelyek alkudozásra, illetve árengedményre vannak berendezve. Harcias vevők, akik a sarkukra állanak, addig nem tángítanak, amíg 20—25 százalékos engedményt ki nem csikarnak. Lehet olyan cikkekre alkudni, amelyek nálunk csak szabott áron kaphatók, mint gramofonlemezek, írógépek, rádiókészülékek, porszívók.

AZ ÁRUT KISERELIK, A PÉNZT VISSZAADJÁK

Erdekes dolgokat lehet megfigyelni a nagy áruházakban. A nagyobbak közül megtekintetem a „Samaritaine”-t és a „La belle jardinière”-t. Különösen szípek itt azok az áruosztályok, ahol a ruhagarnitúrákat, kesztyűt, illatszereket, selyemsálakat, szépitőszereket, csipkét és fátlyat árulnak. A legtöbb áruházban a vevő olyan ritka előnyt élvez, ami talán sehohsem ismeretes. Ugyanis testápoló szerekben, szövetekben kívül a párisi áruházakban nemcsak becseslik a vett holmit, hanem a pénzt is visszaadják. Tegyük fel, hogy Önagsága csupa kíváncsiságból az áruház hatalmas csarnokában ögyeleg. Az elfoglaltság még nem kötött fátlyat a szemére, egy ideig tehát mintegy „sine ira et studio” szemléli a dús garmadában heverő finom dolgokat. Itt pókhálóvékony, hernyóselyem harisnyák kandikálnak ki a skatulyából, amott áttetsző mousselinek virítanak, mellette ezüst-lamék tündöklő káprázatban

A „flics” irányítja a forgalmat

Ügyesen irányítják forgalmat, a rend, megbízhatóság és udvariasság benyomását keltik a közlekedési rendőrök, akiket agents-nek, népiesen flics-nek neveznek. Kék egyenruhájuk cepaja kacérul van a vállukra vetve. Ezek a rendőrök természetesen a javából valók. Sokan közülük Elzászból és Korzikából származnak. Fehér gumibotjukkal és füttylőjükkel főlényesen irányítják a forgalmat, amely ha tébolyítóvá is válik, nem zökkenti ki őket méltóságteljes és segíteni kész magatartásukból.

AHO! 3000 FEJET LENYAKAZTAK

A szép utcákon, forgalmas utakon kívül sorra látogatom a nevezetesebb tereket is. A Notre Dame és az Eiffel-torony között terül el az impozáns és remek Place de la Concorde. Művészet és történelem kereszteződik rajta. A közepén luxuri obeliszk emelkedik, amelyet Mehemet Ali szultán ajándékozott Fülöp Lajos királynak. Ha az ember a parlament felől közelíti meg a teret, akkor az obeliszk mögött két szökőkút pillant meg. Ezeknek a vizét pompás nádok fogják fel, akik Páris legtöbbet fényképezett „hölgyei” közé tartoznak. A teret koszorú alakban álló szobrok veszik körül, köztük Metz és Strassburg szimbolikus szobrai. Nincsen véresebb helye Párisnak, mint a Place de la Concorde, az Egyetértés tere. A forradalom alatt a guillotine háromezer fejet nyakazott le az egység örvé alatt.

ILLETTEN LÁTCSÖVEZÉS

Némileg emlékeztet a velencei Szt. Márk-terre a Place Vendome, annak ellenére, hogy a főváros lelegegansabb üzleti negyedében terül el, magában foglalja az igazságügyi minisztérium, a Ritz-szálloda, a Moran-bank, a nagy divatcégek és ékszerészek épületeit. A Colonne Vendome tetejéhez belül lépcső vezet fel. A régi időkben a ráérő uraságok látszóval felszelve felkapaszkodtak a meredek csigalépcsőn, helyezettük kihasználva átpislantottak az öltözőkő demimondének szobájába. Végül is rendőri tilalom vetett véget ennek az indiszkréciónak.

Amikor a Rue Saint Antoine-ban laktam, gyakran fordultam meg egy másik nevezetes tere, a Place de la Bastille-on. Valamikor a politikai foglyok hírhedt börtöne állott itt. Ma viszont virágvásárnap és húsvét közti időben a Bastille és a Republique között az ócskapiac nagy kiállítását rendez. Koptott autógumik, elnyűtt cipők, lense nélküli fényképezőgépek, három-

enyelegnek, felette habos függönyök girlandjai szökkennek a magasba. Következik a kalap-ostály. Micsoda pazar változatosság, milyen különös formák. A csalfa színörögök, az újszerű és kifogyhatatlan ötletbeállítások édes szüdeletbe ringatják. Önagsága megtántorodik, már nem tud ellentálni a kísértésnek, elfogja a vásárlási düh. Szegény férj otthon hűledezve látja a legújabb szerzeményeket. Az asszony el van készülve mindenre, számít a férj fürkésző, szúró és döfni akaró tekintetére, egy kis nyári zivatarra, sőt hangos családi jelenetre is, mert hiszen az is törvénye az életnek, hogy kés, kanál ne legyen csördülés nélkül. Ha aztán nagyon a sarokba szorítják, utolsó tromfként kivágja azt, hogyha nem kell a drágán vásárolt holmi, még mindig vissza lehet vinni az áruházba. Az áruházaknak azonban túlsok dolguk akadna a meggondolatlan, szélszélyes vevőkkel, ezért csak az olyan holmit vesznek vissza, amelyről még nem hiányzik az árat feltüntető vignetta.

Páris minden városnegyedében akad egész csomó egységre berendezett üzlet. Ezek az üzletek nagyon megfelelnek a kispolgári elemek tákarékosság szellemének, ezért állandóan valóságos népkaptár rajzik bennük.

A FORGALOM ÉLÉNK ÉS A KÖZLEKEDÉS ZAVARTALAN

Az utcákon járkálva, fel kell tűnnie minden idegennek Páris élénk forgalma. A közlekedés elegánsan és simán bonyolódik le. A francia gyors felfogó képessége, alkalmazkodási készsége révén született jó autóvezető. Csak meg kell figyelni a taxisoffort, vagy az autobusvezetőt. Milyen lágyan kapcsol, milyen vakmerően és bravúrosan siklik keresztül a forgalom zűrzavaros hangyabolyán! Milyen villámgyorsan ismeri fel és old meg egy-egy kényes szituációt! A kocsi jól konstruált, nem tűnéhezek és elég kényelmesek. A taxik élénk színeikkel hozzátartoznak az ucca képéhez. Tetejük feltolható, egyáltalán nem ragyogóan tiszták. Az utcák egész nap visszhangzanak a megkínzott fékek csikorgásától és a téves begyűjtások hangos ropogásaitól. Igazán csoda, hogy aránylag kevés szerencsétlenség történik. Forgalmis helyeken az aszfaltba vert hatalmas szögek mutatják a gyalogjárók számára az utat.

lábú székek, gépalkatrészek, kimustrált szerszámok és egyéb lim-lomok képezik a vásár festői csendéletét. Mindehhez csatlakozik a Marche au Jambon. Az árusító nők vidéki népviseletben árulják a sózott, füstölt, pácolt, főzött sonkát, húst és egyéb különlegességeket.

A CSEND TERE

Míg a Bastille a közlekedés egyik csomópontja, addig a Place des Vosges szinte vidéki csendben húzódik meg. A homokkőből és rózsaszínű téglából épített házak egyikében lakott valamikor Richelieu, a 6. számú ház alatt pedig Viktor Hugo lakása volt. Most múzeumnak van berendezve. Párisnak kisebb terei, ha nem is szépek, vagy nevezetesebbek, mégis megvan az előnyük, hogy barátságosabbak, levegősebbé és világosabbá varázsolják a sokszor szűk és nyomasztó hatástú körengeteget.

SOK A KIJÖZANITO A PÁRISI UCCÁN

Szépek-e Páris uccái? Annyi bizonyos, hogy Párisnak számos szép uccája van és különösen a bulvárok világvárosias jellegűek. Már a mult században alapos és nagyvonalú terveket hajtottak végre a főváros modernizálása és csinosítása céljából. Ennek ellenére a párisi utcákon sok minden kijözanítólag hat. A bulvárok porlepte fája a benzinkigőzölögéstől elcsenvesztedtek és elvesztették üdeségüket. Az oszlopok helyett fatákolmányokra ragasztott reklámok — amelyek régi házak, tönkrement üzletek előtt terpszkednek — elcsúfítják a legszebb utakat is. A bulvárok, amelyeknek mint minden kőnek, megvan a maguk története, sokat veszítettek a mult romantikájából. Az uccán ödögő „boulevardier”-típus kihalófélben van, éppen úgy a midnetek varázsa is. El még ugyan a bals-musettes némi maradványa és amint a mozi híradójában is látuk, meg szoktak ülni még a divatúrások Katalin-napiját is, amikor kivonulnak a Montmartre, hogy ötletes formájú kalappaikat megcsodáltassák, mégis Páris uccái élete ma már mélyen bele-süppedt a szürke hétköznapiaságba.

ÉJSZAKA MINDEN FÉNYÁRBA ŐSZIK

Éjszaka azonban, amikor a legraffináltabb színekben és formációkban ég, pazarlódik a villanyfény, amikor a paloták ablakai mint égő parázszelemek csillognak, amikor a bódító neonreklámoktól nem lehet látni a csillagokat, akkor a fülsiketítő zaj ellenére is Páris mintha ünnepi ruhát öltene és ebben a tűzijátékos tündöklésben csábítóan, mágiikusan és búbjáson hat,

A megszállott Páris és Franciaország négy égető problémája

a közlelemzés, a munkanélküliség, a szén és a benzin kérdése

Páris és a megszállott területek négy fő problémája: a közlelemzés, a munkanélküliség, a szén és a benzin kérdése. Mindezek nyílt vagy burkolt szűfűgésben vannak egymással, ha egyiket sikerül megoldani, a többi területen is érezhető a hatás, ha valamelyik kérdésben nehézségek támadnak, súlyosodnak minden irányban. A német hatóságok szoros kapcsolatban dolgoznak a francia intézőörökkel, a tényeket és nem személyeken mulik, ha nek a kérdések fenyegető jellegű öltének.

A KÖZLELMÉZÉS

A közlelemzés már a háború utolsó heteiben em ment zökkenések nélkül. Gazdag termő területek kikapcsolódtak a termelésből, a fogyasztás új rtmát öltött és ebben a hadsereg és a több milliónyi belga és holland menekült játszották a döntő szerepet.

Franciaország amúgy is a nagy számok vitucának területévé vált. Ötmillió külföldi... kétmillió francia hadifogoly... három és félmillió leterelt katoná... ötmillió menekült... több millió szmet megszálló hadsereg... két és félmillió küldire távozott idegen...

Több, mint húsz millió ember tömeg hullamzött így ide-oda az utóbbi hónapokban a negyvenmillió franciaországban.

tömegelőadások hirtelenek és váratlanok voltak. zeket a rapszódikus kilengéseket még a legszerve- ttebb közlelemzés sem élheti át súlyos következe- nyek nélkül. Az is hozzájárult a kérdés elmérgese- séhez, hogy a gyarmatokkal való érintkezés nehe- zebbé vált, a kivételben és behozatalban akadályok, zonyos tekintetben lehetetlenülést lépett fel és a agikus történelmi események éppen

A munkanélküliség

A munkanélküliség lelküzdése sok gondot okoz kormányzatnak. Most, hogy a veszély még na- robb. Az ipar és kereskedelem még nagyon távol on attól, hogy teljes kapacitással dolgozzon. A áború, a pánikszéri menekülés és a közlekedési ne- hézségek miatt sok nagy üzem nem nyitotta még ki apuit s azok, amelyek dolgoznak, sokszor ütköz- ek gyakorlati nehézségekbe, mert a fegyverszüneti rgyalások teljes befejezéséig nem tisztázódnak bi- nyos nagyipari és termelési kérdések. A munka- élküliség veszedelmes rémét a kormányzat is lát- ó és igyekszik elvévagní. Külföldinek ma úgyszólván lehetetlen Párisban állást kapni, a franciák el- elyezésére minden kerületben hivatalos munkaköz- etítő intézményeket létesítettek. A legnagyobb je- ntőségű talán az a mozgalom, amely a városok és íleg

Páris munkásfeleslegét a néptelen, rosszul mű- velt mezőgazdasági területeken akarja elhelyezni. fissa a földhöz! — ettől a jelszótól hangos ma áris — és hogy nem minden alap nélkül, azt az a ény is bizonyítja, hogy a nyugati országok között Franciaországban volt legkisebb a népsűrűség és ár a háború előtt is voltak falvak, amelyeket kül- földiek, többnyire lengyel telepesek létesítettek. A munkanélküliség következményei ma még nem öl- nének veszedelmes arányokat, mert a francia taka- ékos nép, mindenkinek van tartalékoltt pénze, né- ány hétig vagy hónapig munka nélkül is megél.

A SZÉN

Franciaország évenként 70 millió tonna szenet fogyasztott. Ötvenmillió volt a saját termelése, húsz- milliót külföldről, Belgiumból, Angliából és Német- országból hoztak be. Franciaország saját termelése ma 30 millió tonnára tehető, a külföldi behozatal majdnem semmi. Angliával, az ismert okokból meg- szakadt minden gazdasági kapcsolat. A belga bá- nyákat háborús károk érték, a szállítás is nehézsé- gekbe ütközik. Németországból jön némi szén, de a helyreállított vasúti vonalak csak korlátozott for- galmat tudnak lebonyolítani és másra kellenek. A franciaországi széntermelés három központja,

aratás heteire estek.

Mindez, ami ezek után a közlelemzés rendelkezé- re állana, szállítási nehézségek miatt nehezen tud rendelkezési helyére jutni. A háború folyamán hetszáz francia folyó-hídat bombáztott össze az ellenség

vagy robbantott fel a visszavonuló francia haderő. A legfontosabb útvonalak tönkre vannak téve. A vasútvonalak jó része őrjási erőfeszítések árán csak lassu ütemben tud üzembe helyeződni.

A francia és német hatóságok karöltve azon igyekeznek, hogy a legfontosabb élelmiszereket biz- tosítsák a városok számára. Természetesen még ma is Páris a legnagyobb fogyasztó, lakossága július 14-én 2.068.463 emberfőre emelkedett. A gyerme- kek, szoptató anyák és kórházak számára biztosí- tották a szükséges tejmennyiséget. Annak, aki sorba áll és szerencséje van, szintén sikerül egy negyed liter tejhez jutnia. Kávéházakban, általában nyil- vános helyeken azonban

hetek óta nem kapni sem tejet, sem tejeskávét. A kenyérrrel egyelőre nincsen baj. Legfeljebb azt ér- heti meglepetés, aki hét óra után akarja megvenni a vacsorához szükséges kenyerét. A Páris felé irá- nyuló hűs felhozatal javul. Minden héten három hús- talan nap van, a többi napon, legtöbbször sorbaál- lás nélkül lehet húst kapni a mérszárszékben. A kirakatokban konzerveket látni, az üzletben bent kenőmájás, sonka vagy szalámi a csemege. Főze- lőkben nincs hús, burgonya is van bőven, megin- dult a gyümölcsfelhozatal is. Ehezni tehát nem kell. Az árak azonban, főleg a vendéglőben, emelkednek. Egy kis orosz vendéglőben, ahol azelőtt 12.50 fr. volt a 3 fogásos menü, ma nincs prix fix, de a leg- olcsóbb húsétel 18 fr.

észak, a Lorrain vidék és Bourgogne. Az északi bá- nyák két nagy bányamű kivételével már dolgoznak, teljesítményük a németek segítségével

a normális termelés 70-80 százalékáig emelke- dik.

A lorrain-i bányák hétmillió tonnával csökkentik a termelés békemerlegét. Egyes bányaművekben nem is akarták elkezdni a munkát, csak a brüsszeli né- met katonai parancsnokság közbe lépésére és segít- ségével indult meg a vajas és fejtes. A déli bour- gognei bányák termelése megközelíti a háborúelőtti mennyiséget.

Páris maga hatezer tonna szenet kapott a bá- nyáktól, ma északról ezer, Bourgogneból hatszáz tonna érkezik naponta Párisba. A hiány nagy, de egyelőre kevésbé érezhető, mert nyár lévén, kisebb a közszükséglet, az ipar egyelőre keveset fogyaszt, a központi fűtést és melegviz szolgáltatást teljesen vagy majdnem teljesen megszüntették. A vasutak is kevesebbet fogyasztanak. A szénfelhozatal azon- ban éppen a vasúti károk miatt ütközik nehézségek- be. A fő útvonalakon: Limoge felé 30, Orleans és Bordeaux között 20 km-nyi távolságon teljesen hasz- nálhatatlanná tették a vasúti pályát Orleans és Tour között is villamos erővel kell lebonyolítani a forgal- mat.

A BENZIN

A benzinhiánynak érthető okai vannak. A hábo- rú sokat fogyasztott, a visszavonuló csapatok pedig a tartalékok túlnyomó részét megsemmisítették. A behozatal is nehézségekbe ütközik. Párisban ma egyetlen autóbusz, de taxi sincs. Tulajdonképpen magánautóforgalom sincsen. Autót ugyanis csak az tarthat és csak az kap benzint, aki a közlelemzés, a betegellátás körül tevékenykedik, vagy közérde- kü tevékenységet fejt ki. Azok is, akik szigorú ellenör- zés után megkapják a S. P. (Service Public) jel- vényt, autójukra csak ezekre a közérde- kü tevékeny- ségekre használhatják. A kis típusú kocsik havi 150, a nagy típusú kocsik havi 250 liter benzinnre tarthatnak igényt. A benzin hivatalos ára literen- ként öt frank. Párisban tehát kevés autó kering

ma, a legforgalmasabb útvonalakon, a nap bármely szakában veszélytelenül lehet áthaladni az uttesten.

A szakértők véleménye szerint a szénellátás az ősi, főleg pedig a téli hónapokban súlyos nehézsé- geket fog okozni. A termelés összeszűkülése a mun- kanélküliség újabb hullámát jelenti. A kilátások te- hát nem rózsásak ezen a téren. A vichi kormány azért küldte Párisba pénzügyminiszterét, hogy tel- jes hatáskörrel, gyorsan és hatékonyan vágjon elébe a várható fejleményeknek. Annyi kétségtelen, hogy máris olyan közmunkák indultak meg, amelyek több százezer munkáskezet tudnak majd foglalkoztatni.

Levegőbe röpült egy olasz lőszergyár

Rómából jelentik: Hivatalosan közlik, hogy a bo- lognai lőporgyár a levegőbe repült. Tíz ember meg- halt, számos munkás súlyosan megsebesült.

Gafencu moszkvai követ kihallgatása Molotovnál

A Curentul közli: A londoni rádió Moszkvából úgy értesült, hogy Molotov szovjet külügyi népbiz- tos kihallgatáson fogadta Gafencu Grigore moszkvai román követet, akinek a román-szovjet viszonytal kapcsolatban bizonyos biztosítékokat adott.

Bezárult a lipcsei Nemzetközi Vásár

Lipcséből jelenti a Rador: A Nemzetközi Vásár 29-én este bezárta kapuit. A vásárnak rendkívüli sikere volt, úgy a résztvevők számát, mint az ott megkötött üzleteket tekintve. A kiállítók száma 61.226 volt. A látogatók különösen nagy figyelmet szenteltek a német termékeknek.

CAPITOL mozi

Ma és következő napokon

ELSŐ KALAND

A főszerepekben: ILSE WERNER és JOHANN RIEMANN

APOLLO mozi

Közkívánatra:

Szerelmi kaland

Megható szerelmi történet. A főszerepekben: CHARLES BOYER — IRENE DUNNE

Szünetelnek a nyilvános előadások, tilos a zene

Bucurestiből jelentik: Pénteken este 9 órakor az egész ország területén a nyilvános elő- adásokat beszüntették. Hasonlóképpen megtiltották a zenekarok játékát a nyilvános helyisé- gekben. A rádióállomások műsorát is megváltoztatták, olyképpen, hogy a zeneszámokat töröl- ték.

= HIREK =

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak házhöz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

23—10 és este 10 óra után: 23—15

Az Ur érkezése

Irtá: ADY ENDRE

Mikor elhagytak, mikor a lelmem roskadozva vittem, csöndesen és váratlanul Atólt az Isten.

Nem harsonával, Hanem jött néma igaz öléssel, Nem jött szép tízes nappalon, De háborús éjjelel.

És megvakultak hiú szemeim. Meghalt Ifjúságom, de őt a Fényesét, nagyszerűt, Mindörökkre látom.

VASILE ALEXANDRI

dúsgazdag bojár volt, színházat igazgatott, mint képviselő élénk résztvevő a politikában, miködött mint diplomata és a külügyminiszteri állás betöltésére is méltónak tartották. Nevét azonban nem gazdálkodása, színházvezetése, politizálása, diplomáciai tevékenysége és külügyminiszteri működése teszi örökéletűvé, hanem költészete. Sokirányú elfoglaltsága mellett időt talált mindig a lantpengetésre. Ez jelentette számára a sok fáradozás közepette az üdülést, a felfrissülést. Fiatal korától haláláig mindennemű foglalkozásával párhuzamosan, egyidejűleg munkálkodott az irodalom terén is. Irt elbeszéléseket, szindarabokat és verseket. Mindennemű irodalmi megnyilatkozása kiváló mestermű, de legnagyobbjában a verselésé, amely a román költők első sorába emelte. Hogy milyen magas színvonalú volt a költészete, azt beigazolta a franciaországi Montpellierben 1869-ben megtartott költői verseny. Abban az évben alakult meg a latin nyelvű világtársulata, amely a latin faj dícséretére óda-pályázatot hirdetett. Különböző latin nemzetek ötvenhat pályázója vett részt a versenyen. Alexandri is ott volt és felolvasta a Latin faj éneke című költeményét. A pályázaton résztvevő ötvenhat költemény elhangzása után Vasile Alexandri nyerte el a palmát.

Vasile Alexandri szerette a szabad természetet, a virágot kedvelte, lelkesedett a szerelemért, imádták a népet és mindezeket megénekelte. Verseiben ott illatozik a virág, ott zúg az erdő, ott zöldel a rét, ott susog a patak, rímei közül visszhangzik a csók csattanása, verseiben ujjong, mosolyog és tréfálkozik a falu népe, Ezek a versek most is frissek, ragyogóak, gyönyörűek.

A mai napon halálának ötvenedik évfordulóján, nemcsak a románok, hanem mindazon más nyelvű emberek is, akik szeretik a szép verset, kegyelettel gondolnak Vasile Alexandriára, akinek lantja ötven esztendő előtt némult el. Halálával megkezdődött számára a halhatatlanság.

Kubán Endre.

Változások a romániai német népközösség vezetőségében. Dr. Bruckner Wolfram, a Romániai Német Népközösség vezetője, Anton Petert és Fraunhoffer Hans Ewaldot behívta a népközösség vezetőségébe s egyidejűleg dr. Hollinger Rudolfot a népközösség sajtó- és propagandavezetőjévé, dr. Wolf Helmutot erdélyi helyettes körzetvezetővé, míg Csallner Alfrédot a statisztika és népessépolitika, Fraunhoffer Hans Ewaldot pedig a faj- és nemzetiségismeret országos vezetőjévé nevezte ki.

Külföldi terméskilátások Szovjet-Oroszországban. Berlinből jelentik: A „Berliner Börsenzeitung” moszkvai jelentése szerint, Szovjetországban az idén rendkívül kedvező termésre számíthatnak. Az eddig beérkezett terméseredmények arra mutatnak, hogy az idén elérni az (1937. évi csúcstermés mennyiségét, 100.000.000 (százmillió) tonna gabonát.

Szeptember első hetében olasz-magyar gazdasági tárgyalások kezdődnek. Budapestról jelentik: A magyar külkereskedelmi hivatal jelenti, hogy szeptember első napjaiban olasz-magyar gazdasági tárgyalások kezdődnek.

Vizsgálat Marosvásárhelyen a rossz kenyér miatt. Marosvásárhelyről jelentik: A város vezetőségéhez naponként érkeznek panaszok arról, hogy egyes pékek szalonánasan sült, szinte ehetetlen kenyeret hoznak forgalomba. A polgármesteri hivatal a piacon szigorú kenyérelőellenőrzést rendelt el, valamint ígéretet tett a panaszok erélyes kivizsgálására is. Akiket hibásnak találnak a rossz kenyér forgalombahozása miatt, eltiltják a további süttéstől. Ha pedig kiderül, hogy a rossz kenyér a malmok által örölt lisztből származik, a malmok ellen is szigorú megtorlással fognak élni.

Elkobozták Deutsch Aladár ékszerreit. Bucurestiből jelentik: A vizsgálóbíró tegnap fejezte be Deutsch Aladár és társai ügyében a vizsgálatot. Mint ismeretes, Deutsch Aladár és több társa valakita- és drágakősempésztést követtek el. A nemzetközi gyorsvonat toalettfülkéjében levették a tükröt és ott helyezték el a pengőbankjegyeket, amelyeket azután magyarországi társuk vett ki és értékesített. A vizsgálóbíró most fejezte be a kihallgatásokat s elkészítette a vádiratot a továbbra is letartóztatásban levő Deutsch Aladár és társai ellen. A vádirat szerint ötmillió leies károsodás érte az államot. Elrendelte a vizsgálóbíró, hogy az ötmillió lei erejéig hajtsanak végre biztosítási végrehajtást Deutsch Aladár és társai vagyonára. Így elkobozta Deutsch Aladártól egy húszpengős bankjegyet, egy briliáns karkötőt és egy briliánsgyűrűt, összesen 800 ezer lei értékben, valamint egy aranyórát. Ugyancsak biztosítási végrehajtást rendeltek el az ügyben szereplő többi vádlottak minden ingó és ingatlan vagyonára.

NAGYON KEDVES!

— Főnök úr kérem, a kedves felesége csókolgattja...

— Csak vegye át Lölöke és majd később adja át...

HARMADSZOR IS KIVIRÁGZOTT AZ AKÁCFÁ. Dícsőszentmártonból jelentik: Emberekleket óta nem fordult elő Dícsőszentmártonban, hogy augusztus hónapban harmadszor is virágozzon az akácfá. Török János unitárius igazgató-tanító kertjében az akácfá harmadszor is kivirágzott. A szakemberek nem ismernek még esetet arra, hogy az akácfavirág harmadszor is díszíti a fa koronáját.

Pyrhus (Kr. e. 318—272)

Épírus király a előtt három felségértéssel vádolt ifjú állott.

— Mondták-e azt, amivel vádolnak benneketek? — kérde a király.

— Mondtuk, felségsé ur, — felelték az ifjak —, sőt többet is mondtunk volna, ha több borunk lett volna.

A király nevetve bocsátotta el őket és meghívta mindhármukat aznap estére lakomára, kijelentvén, hogy néla több bort fognak kapni.

Aki teheti, nappal aludjék... Az Aftonblad című svéd lap jelenti Londonból, hogy az angol kormány attól tart, hogy a szüntelen német bombázások próbára teszik az angol főváros erkölcsi ellenálló erejét. A légi riadó miatt ugyanis egész éjszakákat kell sokszor az óvóhelyeken tölteni és egyes óvóhelyeket már hálótérmetek is berendeztek. Az angol kormány felszólította London lakosságát, hogy minden rendelkezésre álló szabad időt töltsön alvással, mert nem lehet tudni, hogy éjjel mikor szólalnak meg a légvédelmi jelző szírnépek.

Hirtelen halál a nagyváradi piacon. Nagyváradról jelentik: Az elmúlt délután a piactéren egy szegényesen öltözött idősebb asszony összeesett és meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az asszonnyal, aki különben ronosól tüdőbajban is szenvedett szívizélhűlés végett. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Zsíros-szódával megmérgezte magát egy nagyváradi asszony. Nagyváradról jelentik: Bódis Julianna 44 éves szőlőhegyi lakos zsírosszódával megmérgezte magát. Mire rátaláltak már nem lehetett segíteni rajta, mert kiszívodott. Vizsgálatot indítottak az öngyilkosság okának kiderítése érdekében.

Hogy elégítik ki a német katonák kulturigényeit? A német katonák szellemi szükségleteinek kielégítéséről a „Kraft durch Freude” mozgalom gondoskodik. Ez az intézmény nemcsak a szabadságot katonáknak látja el olvasnivalóval, nemcsak a hadikórházakban és kaszárnyákban rendez színelőadásokat, hangversenyeket, tanfolyamokat, stb., hanem magukkal a fronton küzdő csapatokkal is törődik. Működéséről a következő számok adhatnak fogalmat. A „KdF” mozgalom csupán München-délbajor tartományban 1939. szeptember 1-től 1940. július 31-ig 311000 katonáról gondoskodott, 270000 katonára számára 723, 41.000 sebesült előtt pedig 652 hasznos és szórakoztató előadást, hangversenyt, stb. rendezett.

Unitárius istentisztelet. Vasárnap, szeptember elsején istentisztelet lesz a belvárosi evangélikus templomban délután 5 órakor.

Vakmerő támadás Kézdivásárhelyen. Kézdivásárhelyről a rablótámadásról a következőket jelentik: Szócs János 95 éves birtokos a város legforgalmasabb részén, a Vasut utcában lakik feleségével és családjával. A 95 éves ember egymaga látja el kicsi gazdaságát. Felébe kiadott szántóföldjén most folyik a termés betakarítása. A birtokos a déli órákban a cselédével együtt kiment a mezőre és egyedül hagyta a lakásban 85 éves feleségét. Az öregasszony a konyhában foglalatzkodott. Közben 2 ismeretlen férfi lépett be a konyhába, felragadtak egy ott heverő zsákok, azt a matróna fejére húzták, a zsákok lévő zsinaggal kezét összekötötték, majd a magával tehetetlen matrónát az udvarról nyíló pincébe dobálták. Amikor a birtokos és cselédje hazament a mezőről, feltűnt, hogy a kapu és az ajtó tárva nyitva állt és a pincében találták meg a 85 éves asszonyt. Nyomban megszabadították a köteleiketől. Szócsné az esés következtében súlyos sérüléseket szenvedett. A rablótámadásról nyomban értesítették a rendőrséget a nyomozás során azonban megállapították hogy a támadók semmit sem vittek el a lakásból. Nyilván pénz után kutattak, közben azonban valami megzavarhatta őket és elmenekültek. Azt is megállapították, hogy a rablótámadók a kertészen át a szomszéd telekre jutottak s onnan a mezőn folytaták útjukat. A nyomozás erélyes útbenben tovább folyik.

Élettörténeti intézet Salzburgban. Dr. Ottenio Abel professzor vezetése alatt Salzburgban élettörténeti intézetet szerveztek. Az új tudományos intézmény alapjául Abel professzor paläobiologiai magángyűjteménye szolgált.

Ulm városi színháza megkezdte háromszázadik játékidényét. A Dunamenti Ulm város színháza augusztus 24-én Schiller Tell Vilmos című drámájának előadásával kezdte meg háromszázadik játékidényét. A színházat 1640-ben alapították.

KITUNÓ GÉPIRÓNÓ

— Leírta, amit mondtam, kiasszony?
— Igen, csak azt nem értettem, mit tetszett díköltni az „Igen tisztelt Uram!” és a „kiváló tiszteletel” között...

Kardos Magda államilag képesített okleveles zongoratanárnő tanítását szeptember 1-én megkezdte. Jelentkezni lehet IV., Str. Tudu Vladimirescu 16., délelőtt 11—12 és délután 4—6 óra között.

Ujból megnyiták a Nagy Opera, a Sorbonne és a Comédie Française kapui. Páris kulturális élete a megszállás után aránylag elég hamar ismét megindult. A Nagy Opera augusztus 24-én Berlioz „Faust elkárhozása” című művére nyitott, amely tudvalevően a Berlioztól Budapes ten hallott Rákóczi-induló variációival végződik. A párisi Nagy Operában ezentul — akárcsak a megszállás előtt — hetenként háromszor lesznek előadások. A világhírű párisi egyetem, Sorbonne is megnyitotta kapuit, október 1-től kezdve pedig ismét rendszeresen folynak majd a előadások és szigorlatok. A Comédie Française az Ecole des beaux és a párisi konzervatórium közeljövőben szintén újból megkezdik működését.

A Déli Hírlap segélyalapja javára Sz Antal nevében 200 lelt adományoztak. Az összeget közönnettel a megjelölt célra fordítjuk.

Dr. Freund Central szanatórium, szeptember 1-től kezdve újból megnyit. Bulev. Regina Maria 12. Telefon 21—12.

Mocsonyi miniszter Temesvárot. Mocsonyi Antal miniszter, udvari vadászmeister, aki több héten keresztül Herkulesfürdőn pihen, tegnap Temesváron keresztül birtokára utazott. Temesvári tartózkodása során meglátogatta Marta Alexandru dr. királyi helytartót, akihe Baran Coriolan dr. főpolgármester is elkísérte.

Elhalasztott értekezlet. A királyi helytartóság szolgálati főnökeinek és vezérfelügyelőinek rendes heti értekezletét, amelyet szombatonként tartanak, hétfő délelőtre halasztották.

Házasságok. Az anyakönyvi hivatalba szombaton a következő házasságokat kötötték: Todoran Petru építész és Ureche Lucretia, Theohari Gavril és Boldea Lia, Mittelbrunn Ferenc keresek és Dékan Hermina, Blaj Francisc és pécs és Barna Aranka Katalin, Birmstingel Zoltán Jenő lakatos és Pap Erzsébet, Csontos Imre k reskedő és Sándor Erzsébet, Zajoc Ferenc M hály fodrász és Fuchs Emma, Cojocariu Ioa munkás és Candea Anna, Urs Vasile kereskedő mi alkalmazott és Orbán Ana. Soles Vilmos sz hó és Molnár Eszter, Campian Ioan kelmefestő és Steger Aranka Mária.

FURCSA, DE IGAZ

Miért adnak a szegény emberek rendezésben nagyobb borralalót, mint a gazdagok?
— Azért, mert a szegény nem akarja, hogy megtudják róla, hogy ő szegény; a gazdag pedig nem akarja, hogy megtudják róla, hogy ő gazdag.

Daladier történelemtanár párbaja a történelemmel

A grenob'ei egyetem volt tanárának karrierje a pékműhelytől a miniszterelnökségig és marseillei letartóztatásáig

Edouard Daladier, a hadat üzenő francia kormány miniszterelnöke jelenleg Marseilleben letartóztatásban várja, hogy bírál elé állítsák. A törvényszék előtt sok más exponált politikussal együtt a harmadik köztársaság e történelmi méretű drámájában viselt személyi felelősségét kell tisztáznia.

AZ ISMERETLEN LEVÉLÍRÓ

Daladier a harmadik köztársaság utolsó periódusának egyik legjellegzetesebb közéleti embere volt. A délfraanciaországi Vauluse megye Carpentras községében született. Apja és nagyapja egyszerű pékmester, anyja pedig a szomszéd falu pékmesterének a leánya volt. A családi pékműhelyt most egyik fivére vezeti. Daladier tanítónak készült, majd a grenob'ei egyetem történelemprofesszora lett és később Párisba került tanárnak. 1914-ben bevonult kapitányi rangban. Feleségét is a háborúban ismerte meg. Feleségével, Laffont tudós leányával ismeretlenül levelezett a frontról. Sok francia leány szórakoztatta akkor leveleivel az ismeretlen, magányos frontkatonákat. Daladier a háború után felkereste a leányt, akivel négy éven keresztül levelezett anél-

kül, hogy alkalma lett volna megismerkedni vele, beleszeretett és feleségül vette. Felesége nyolc évvel ezelőtt meghalt és Daladier nem házasodott meg újból.

Politikai karrierje szülőfalujában indult el. Carpentras még a háború előtt előjárónak választotta. A háború után még néhány évig megtartotta katedráját. 1919-ben, harminöt éves korában a Vauluse-i választókerület képviselőnek választotta és mindvégig ezt a kerületet képviselte a parlamentben. John Gunther, a neves amerikai író, így jellemzi Daladier politikai egyéniségét:

„Jó munkaerő volt. Nem ragyogó képességű, nem különleges, nem veszélyes és nem annyira ambiciózus, hogy felkelte felettesei irigységét. Keményen dolgozott és majdnem minden munkára alkalmas volt. Daladier sohasem volt nagy parlamenti politikus. A Házban elmondott beszédei ritkán voltak olyan hatásosak, mint azok a beszédei, amelyeket a vidéken mondott. A vidéken sokkal népszerűbb volt, mint a parlamentben. Ezért nem volt meglepő, hogy miután 1938 áprilisában miniszterelnök lett, csakhamar teljathalmát kért.”

Daladier lövet a tömegre

Végleges bukása előtt Daladiernek két nagy válsággal kellett megküzdenie politikai pályáján. Először 1934 februárjában, az emlékezetes Place de la Concorde-i tüntetés alkalmával. Ezt megelőzően pattant ki a Stavisky-botrány, melybe több radikális szociálista politikus belekeveredett. Chaumets radikális szociálista miniszterelnök lemondott és Daladier alakította meg az új kormányt. A kinevezést követő napokban jobboldali érzelmű tömegek nagy tüntetést rendeztek a parlament ellen és Daladier a tömegre lövettet. A sortűznek tizenhét áldozata volt és Daladier nyomban lemondott.

1935-ben a radikális szociálista párt balszárnyát bevitte a Népfront néven ismert baloldali tömörülésbe. Az 1936 évi választáson a baloldali koalíció nagy győzelmet aratott. Léon Blum lett a miniszterelnök, Daladier a hadügyminiszter a Népfront első kormányában. A Népfront-kormány huszonnégy hónap alatt lecsökkentette a tőke-oligarchia és a Francia Bank hatalmát, nacionalizálta a repülőgépgyártást, egyesítette a vasutakat, bevezette a nyolcvanórás munkahetét, de mégis összeomlott, mert óriási hibákat követett el. Blumot állandóan zavarta a probléma, hogy milyen messze mehet, a kommunisták balra taszították. Daladier a jobboldalon tartotta és ezért a középben imbolygott.

Nagyvonalú szociális programot akart megvalósítani, de végül is kiszolgáltatta magát a bankároknak, mert pénze volt szükségére. Azonkívül saját pártja is cserben hagyta. A szakszervezeteknek olyan privilégiumokat adott, hogy a

munka majdnem megállt. A Blum-kormány utolsó hat hetében egyetlen replógépet sem gyártottak Franciaországban.

Blumot Daladier követte 1938 áprilisában, jobboldali irányzattal. Hevesen támadta a kommunistákat és 1939 szeptemberében letartóztatta a kommunista képviselőket és a pártot feloszlatta.

MÜNCHEN

Karrierjének másik kritikus időszaka München volt. 1938 szeptemberében elfogadta Chamberlain vezetését. Elment Münchenbe, ahol találkozott Hitlerrel és Mussolinivel és hozzájárult Csehszlovákia felosztásához. Az országot áthátolta a defetizmus, a légierő gyenge volt, a francia közvélemény nem akart háborút és a franciáknak követni kellett Angliát.

Amikor Münchenből visszarepült Párisba — mint Gunther írja, — félt a reakciótól. Amikor repülőgépe a repülőtér felett körözött, nagy tömeget látott. Azt hitte, hogy őt és tanácsadóit megtámadják. A február 6-iki véres tüntetés emlékei jutottak eszébe és kíváncsi volt, hogy a köztársasági gárda kivonult-e megvédésére. Amikor azonban kilépett a gépből, nagy meglepetésére lelkes óvációval fogadták és diadalmenetben vitték a parlamentbe.

Daladier karrierjének harmadik és valószínűleg utolsó válsága akkor kezdődött, amikor katonai elgondolásai csődöt mondtak, védelmi rendszere megbukott és a németek Sedannál francia földre léptek... Az előre nem látás végetes hibáért kell majd felelnie bírál előtt.

(—) Kifosztotta egy üzlet kirakatát. A rendőrség előállították Nedekov Nicolae hajléktalan ebért, aki a gyárvárosi Dacilor uton betörte az egyik üzlet kirakatüvegét és a kirakathoz levő árút ellopja. A rendőr észrevette a lopást és elfogta a tolvajt.

(—) Meglopták a cigányt. Bot Béla temesvári cigány feljelentést tett a rendőrségen, hogy Muntanu Maria cigányasszony ruhaneműket lopott el tőle hátezer lei értékben.

Aki vigyáz a szájára és a nyelvére, sok kellemetlenségtől kíméli meg magát. Hogyan akarod, hogy mások elrejtsek titkodat, amikor te sem tudod elrejtetni azt.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Enea Effi-je állami tisztviselő Olimpia Dorina nevű leányt Curtean Cornel munkás Aurel nevű fia.

(—) Halálozások. Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Eipert Fil gabonakereskedő hatvannyolc éves, Sav Iuliana 7 hónapos, övegy Szupp Ignác Garács Terézia ötvenöt éves, Kalla Sebestyén nyugdíjas hetvenegy éves, Petrol Petru Kovács hatvan éves és Stefanne rozsa Mária nyolcvanöt éves.

(—) Dobrozemsky Gabriella, államilag képzett okleveles zongoratanárnő, szeptember 1-én kezdi meg tanítását kezdőknek és haladóknak. II., Str. P. Tegle 1.

Beszélni annyit jelent, mint vetni, hallgatni pedig annyit jelent, mint aratni.

Felhívás az országfőparancsnokokhoz. Bucarestből jelentik: Az Ország főparancsnokság újar, Szatmár, Szilág, Mármaros, Szamos, Kolozs-Naszod, Maros, Csik, Udvarhely és Háromszék megyék országfőparancsnokaival közli, hogy nyomvonal lépjenek érintkezésbe a helyi közigazgatási hatóságokkal az új helyzet parancsalta teendőikkel kapcsolatos intézkedések átvitelére.

Cáfolják az USA és Montevideo közötti titkos tárgyalásokat. Montevideóból jelentik: Az amerikai kormány cáfolja azokat az állításokat, mintha Uruguay és az USA között titkos tárgyalások lennének szárazföldi, tengeri és légi támaszpontok átadására céljából.

A román-bolgár tárgyalások. Craiovából jelentik: A román-bolgár delegációk pénzügyi és jogi szakértői ma is folytatták együttes tanácskozásait. Délután újabb tanácskozások voltak, amelyek vasárnap folytatódnak. A délután folyamán Creteanu Alexandru román főmegbízott hosszas tanácskozott Pomenoff bolgár főmegbízottal.

Uralkodjunk nyelvünkön s ne az rajtuk.

Szeptember 20-án kezdődnek a javító és felvételi vizsgák. Bucarestből jelentik: Az új iskolai évre vonatkozólag közlik, hogy a következő iskola évre a javító, felvételi, illetve a magántanulói vizsgák szeptember 20-án kezdődnek. Az összes iskolákban a tanítás október 1-én kezdődik. Ugyancsak október 1-én kezdődnek meg az érettségi vizsgák is. Az iskolákuk nyitására minden közép és felső iskolás az Ország szervezetének rendelkezései alá tartoznak.

Téli idő Svédországban. Stockholmból jelentik: Egész Svédország területén a levegő hőmérséklete meglepően lesüllyedt. Mintha csak a tél érkezett volna meg. A levegő hőmérséklete pénteken éjszaka Stockholmban minusz egy fok Celsius alá süllyedt.

Szünetel a forgalom Silistra és Turtucaia között. Bucarestből jelentik: A román vasútkereskedelmi igazgatósága elhatározta, hogy az újabb rendelkezésig leállítja a közvetlen szállítást a CFR, illetve a NFR vonalain Silistra és Turtucaia felé.

Verekedés a templomban. Désről jelentik: A szamosmegyei Málom községben vasárnap kínos botrány játszódott le az ajtatoskodó hívőkkel szűfölt templomban. Istentisztelet közben Bojkó Pál, Marosán Iuon, Roman Vasile és Costin Ioan, valamint tánc miatt összeszólkoltak, előbb hangosan civakodtak, majd egymásnak mentek. A lelkes felbeszakították az istentiszteletet s a hívők a verekedőket nagynehezen kizuszkolták. A csendőrség négyüket letartóztatta és a dési ügyészségi fogházba szállította.

Az amerikai magyar szövetség gondoskodik az Amerikában levő holland gyermekekről. Az amerikai magyar szövetség felajánlotta a washingtoni holland követnek, hogy az amerikai magyarok gondoskodnak azokról a holland gyermekekről, akiket a háború megszüntetése előtt Amerikába szállítottak.

Kilenc külföldi állam a belgrádi mintavásáron. Belgrádból jelentik: Az őszi mintavásáron kilenc állam: Németország, a Cseh-Morva védnökség, Olaszország, Albánia, Szlovákia, Románia, Magyarország, Görögország és Törökország vesz részt.

VAN ESZE...

Az állásközvetítő magát nagyon ajánlotta, hát nem bánom, felvesszem szobalányként. Ami a fizetést illeti, az első hónapban 800 leit kap, a másodikban 700 at és a harmadikban pedig 800-at, No, belp? Igen kezét csókolom, majd a harmadik hónapban.

Szünetel minden sporttevékenység

Bucarestből jelentik: A legfőbb román sport szövetség, az UFSR közli az összes intézményekkel, hogy minden sporthelyi megnyitvánulás, további intézkedésig fel van függesztve.

Ujabb német légitámadás Anglia ellen

Engedetlenség miatt elmozdították három francia gyarmat kormányzója

Londonból jelentik: A légügyminisztérium közli, hogy az ellenség elmúlt éjszakai légi támadásai — amelyet az ország több pontja ellen intézett — a támadó repülőgépek nagy száma ellenére is, nem okoztak nagy károkat. A nagy kaliberű robbanó bombák és gyújtóbombák rendszertelenül, a cél ismerete nélkül hullottak. Az ellenség légi támadása több házat rombadöntött és a romok alatt számos polgári személy elpusztult. Néhány vidéki városra is hullott repülőgép bomba, néhány ház megrongálódott, vagy rombadőlt, itt ugyancsak néhány áldozata is van a légi támadásnak.

Szombaton légiriadó volt Londonban.

Hivatalos közlemény szerint az angol légi haderő ujabb típusú vadászipilótákkal rendelkezik, az ugynevezett „Fulmar” két személyes könnyű repülőgépekkel, amelyekről a szakértők értékes eredményeket várnak.

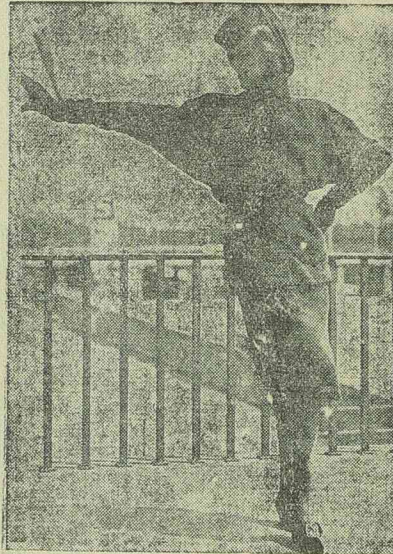
A francia kormány három afrikai francia gyarmat: Kamerun, Ujkaledónia és Csad kormányzóit elmozdította állásától, mert angolbarát agitációt folytattak. Csad kormányzóját ezenfelül rangjának azonnali elvesztésére ítélték, mert összeköttetésben állott De Gaulle tábornokkal és zendülést készített elő a francia kormány ellen.

Mit hoz a legújabb divat

A külföldi és belföldi divatszalonok elkészültek legújabb ruhamodelljeikkel. Ezekből közlünk néhány divatos ruhát, kosztümöt és kabátot. Izlés, elegancia és ötlet jellemzi ezeket a legújabb divatkreációkat.

Sötötkék háromnegyedes kabát.

Kékes-szürke kosztüm bő kimonoujjakkal és rávarrott zsebekkel.

Sötötkék szövtruha világoskék pettyekkel. Az ujjak és a ruha alsó szegélye világoskék szövetből készül sötötkék pettyekkel.

Nagymintás szövetből készült kabát övvel, prémujjakkal és prém vállbetéttel.

Kazakos formájú délutáni ruha gazdag straszdzsítéssel.

Elegáns utazóruha. Barna és zöld mintájú sportszoknya, barna pullover és nagymintájú kabát rávarrott zsebekkel.

Kazakos uccai kosztüm beige színben, egybeszabott ujjakkal, perzsaprem szegéllyel és fekete szoknyával.

Megtartják a párisi divatbemutatókat

A napokban érdekes értesítés érkezett Budapestre, egy előkelő szalon tulajdonosnőjéhez, akit Párisban élő üzlettársa értesített, hogy az őszi és téli divatbemutatókat a megszállott Párisban is megtartják. A nagy cégek gyűjteménye már régen elkészült s a német hatóságok előzékenysége folytán, kellő időben be is mutatják mindazoknak, akiket érdekel.

Asszonyok a bárkán

Finnországból érkezik a hír, hogy a finn nők között, mint életpálya, egyre inkább hódít a hajósi mesterség. A finn partokon és szigetvilágban máris sok kicsiny kereskedelmi hajó közlekedik, amelyet egy-két nő vezet. A matróznők nagyrésze hadiözvegy s hadiárva, kik férjük halála után átvették a kicsiny hajósüzemek vezetését és megbízhatóan, gyakorlottan és szorgalmasan hajóznak az öblökben s bonyolítják le azt a sajátos kereskedelmet, amely ellátja szükséges holmikkal a szigetek és öblök lakosságát.

Szürke sportblúz rávarrott zsebekkel és sötétzöld szoknya. Hozzá sportsapka és nyaksál ugyanilyen színekben.

A 34 éves Baldur von Schirach sodalatos pályafutása

Németországban a legutóbbi közigazgatási vezetések alkalmával Hitler bücszér és kancellárként 34 éves Baldur von Schirach körzetvezetőjévé nevezte Bécs helytartójává.

Az új helytartó mint a német ifjúság szervezője szerzett magának hervaadhatatlan érdemeket, a legfiatalabb a Führer körül csoportosuló vezetőférfiak között, de Hitler legrégebbi bajtársai közé számít.

hogy az Ostmark körzetvezetőjévé és helytartójává neveztek ki, hozzánk is közelebb került Erdekes felfigyelni arra a portréra, amelyet „Völkische Beobachter” legfrissebb száma közölt.

A WEIMARI DIÁK-ÖR

1925-ben történt, hogy a Führer három napra Weimarba érkezett, ahol az egyik hotelben tartott meg. A körje sereglet ifjúság lelkes kis csoportjának sok munkát adott ez a három nap. A cédlákat osztogattak, plakátot ragasztottak, közönséget verbuváltak a meghirdetett előadásra.

A hotelbejárat előtt fiatal fiúk álltak őrséget.

Ék között a fiatal diákok közt volt a weimari főbbosztályos diák is: Baldur von Schirach, akinek az apja, minij nyugalmazott katonatiszt, weimari udvari színház főintendánsa volt. A fiú már egy éve lelkes tagja volt a nemzeti szocialista mozgalomnak.

Hitler Adolfnak tetszett a fiú, aki a legveszélyesebb órákban is ott állt az őrségen.

Megszólította. Beszélgetni kezdett vele. Kikérdezte tervét felől, majd azzal becsúzott el a lelkes ifjútól, hogy ha leérettségizett, örömmel látja Münchenben vizionlátni.

HITLER LEGFIATALABB ALVEZERE

A müncheni egyetemi évek alatt a fiatal Baldur von Schirach már a párt vezérkarához tartozik.

Még csak 22 éves, de a vezér már rábizza a nemzeti szocialisták főiskolai mozgalomnak szervezését és irányítását.

A pártarcokban Hitler legfiatalabb munkatársát egyéni felelősségére dolgozott s aktivitásával nagyszerű eredményeket ért el.

Mialatt Münchenből Baldur von Schirach szervezte a főiskolásokat, a Führer állandó összeköttetésben van s úgyszólván a maga számára neveli meg legfiatalabb munkatársát. Semmi más nem dicsekedhet azzal a kiváltságos helyüttel, hogy a döntő fontosságú fiatal éveken át irányítását a Führertől kapta. Nem csoda hát, hogy minden munka, amihez hozzákezdett, sikerrel végződött.

GY CELLÁBAN A DÜSSELDORFI RÉMMEL

Kölnben történt ez az akkori Németországban rendkívül jellemző eset.

Schirach egy nagygyűlésen a versaillesi diktátum ellen akart beszélni.

A gyűlést nem engedélyezték. Ennek ellenére 1930 július 3-án a nemzeti szocialista diákság vezére, Baldur von Schirach, a kölni egyetem lépcsőjéről elmondotta hatalmas beszédét, amelyet egyetemi hallgatók és párttagok ezrei lelkesen hallgattak. A lelkesedést az sem csökkentette, hogy

a rendőrség hamarosan megjelent és gumibotokkal verte szét az embereket, Schirachot pedig — letartóztatta.

Nyolc napig ült Schirach a kölni fogházban egy cellába zárva Kürten Péterrel, a hírhedt düsseldorfi rémmel.

És amikor a gyorsított eljárás alá vonták ügyét, az ügyész négyhónapi fogházbüntetést kért, de a bíróság három hónapi fogházra ítélte a fiatal diákvezért.

A bíróság előtt Baldur von Schirach a következőket mondotta:

„Hatalmukban áll, hogy négy hónapra bezárjanak. Azonban ez nem fogja érinteni sem az én harcomat, sem a fiatal Németország harcát,

sőt a fiatal németek emlékeztetésében ebből a perből örökre megmarad majd az a megrendítő felismerés, hogy egy németet bíróság ítél el, mert Franciaország ellen küzdött!”

KÖLTŐ, IFJÚSÁGI VEZÉR ÉS HADNAGY

Az idők nem voltak alkalmások a romantikus litteratúra számára. Baldur von Schirach

Megvalósult költői látomások

Lángeszű emberek, akik bejövendöltek a villámháborút, a gépkorszak eljövetelet, a repülőgépet és a buvárhajót.

Válságos időkben rendszerint lábrakapnak a jövendölők. Egyszeribe nagy a keletje a jósk titkos tudományának. Az emberek a bizonytalan időkben bizonyosságokat szeretnének szerezni sorukról, a világ folyásáról, a kifürkészhetetlen jövendőt akarják kifürkészni. Tavaly nyáron Párisban, a háború kitörése előtt, hemzsegték a jóskok, csillagászok és távolbalátók. Garmadával jelentek meg a könyvek, amelyek

„csalhatatlanul” megjövendölték a történelmet.

A valóság tönkresilányította a jóskok rövid tudományát. De most nem ezekről a jövendömondókról lesz szó, hiszen az eféle jövendölés nagy része merő szélhámoság.

Azokról a költőkről emlékezzünk meg, akik sohasem tévedtek, akik mindent előre megláttak, mert az igazság megihlette őket. Az igazságot látták, előre az időben, a maga teljes egészében. Ezek nem versírók voltak, hiszen csinos verseket

akárki írhat. Költők, látók voltak, akiknek minden szava, minden intelme és fájdalma beteljesült.

Az olasz költők ragyogó serege is látta a messze jövendőt. Az élők közül Marinetti, a futurizmus megalapítója már két-három évtizeddel ezelőtt pontosan megmondotta, hogy a gép győzelme fog megjönni. A gép megsokszorozza az ember erejét, — ezt hirdette és ahány irodalmi kongresszus csak volt Európában, mindenütt súlyos szemrehányásokat tett francia és más költőtársainak: Ti a szellem magasabb légkörében vígasztalódtok és keseregtek, holott erőre van szükség. Néhány nappal ezelőtt a Giornale d'Italia című újságban Marinetti közé is tett egy kiáltványt, melyben névszerint is megnevezte azokat a költőket, akiket hasztalan figyelmeztetett a gép diadalára. Marinetti nagy elégtétellel állapítja meg a kiáltványban, hogy ime igazza volt.

Ovidius megelőzi Newtont

Igaza volt Dantenak is, akit hazája, az imádott Firenze száműzetésbe küldött mindazért, ami később valóság és a latin világ dicsősége lett.

Ő jövendölte meg elsőnek az olasz egységet, minden szava érvényes volt nemcsak mint költőnek, hanem mint politikusnak is, talán éppen azért, mert a maga korában „rossz politikusként” volt.

Manzoni, a szent himnuszok mennyeországi szárnyalású költője, nem politizált. Egyetlen ilyesféle műve van: az Il Cinque Maggio, a világ-irodalom egyik legszebb remeke, melyben megjósolta Napoleon bukását.

Majdnem minden nyelvre lefordították (most

nemrég magyarra is). Annakidején (1821-ben) a cenzura törölte ezt a verset s két esztendeig nem is volt szabad kinyomatni. Manzoni gyanus szemmel nézték Milánóban a hatóságok. Mégis neki lett igaza. Ő nem tévedett.

Az antik költészetben a legnevezetesebb Ovidius jövendölése. Ovidiust kétezer esztendeje száműzte a császár Tomiba. A császárra alig emlékezzünk, de ma is megdöbben a költő látomása, melyet Metamorphoses (Átváltozások) című költeményének húsz első sorában írt meg. Ovidius megállapítja e verssorokban — Galileit, Kopernikust és Keplert megelőzve, — hogy a Föld a világűrben lebeg és utal a nehézkedés törvényére is, melyet csak Newton fedezett föl.

Jókai és Verne próféciája

És végül említsünk meg két nagy író, a világirodalom két világitó csillagát. Mindkettő bübajos szavú mesemondó és a fantázia szárnyán repültek ismeretlen világokba, többek között a közeljövőbe is.

Az egyik Jókai Mór,

aki a „Jövő század regénye” című nagy művében látóki erővel megjövendölte a repülőgép korlátlan és mindent elsöprő félelmetes uralmát. Jókai ezt a regényét a múlt század második felében írta, amikor a repülés még a gyermekcipőig sem jutott el és előre pillantva a jövőbe, körülbelül a mostani időre teszi a repülőgép győzhetetlenségét,

amely teljesen rombadönti a régi stratégiát. Ez

be is következett. A másik író a francia Verne Gyula, a boldog ifjúságunk drága barátja, aki szintén a múlt században élte fénykorát.

Verne Gyula szárnyaló képzelete megalkotta a Nautilus tengerajattjárót,

még pedig abban az időben, amikor ez a hajó nem teljesen ismeretlen volt. Az elmult és a mostani világháború Vernét igazolta, mert száz és száz vízalatti Nautilus tengerajattjáró ereszkedik alá a tenger mélységébe, hogy onnan tetszése szerint felszínre jöve, végezze el feladatát.

Az igazi költőknek, a valóban nagy szellemeknek megadatott, hogy a jövőbe pillantsanak...

Este tíz óra után tilos az uccán járni

A temesvári rendőrség közli:

A felső hatóságok által kiadott rendelet alapján a közönség tudomására hozzák, hogy augusztus 31-iki hatállyal az összes nyilvános he-

lyiségeket, függetlenül, hogy milyen osztályba tartoznak, este 9 órakor be kell zárni. Este 10 óra után a város uccán tilos a gyalogos forgalom.

mégis ezekben az időkben írja meg nemzeti szocialista költeményeit. Első versének címe: „Himnusz a fiatalasághoz”.

1931 őszén a Führer kinevezte birodalmi ifjúsági vezérére,

egyben alája rendelte a birodalom minden Hitler-ifjúsági szervezetét. Ekkor még mindössze 40.000 tagot számlált a párt ifjúsági tagozata. Majd a következő évben elkövetkezett a német nemzeti szocializmus nagy napja Potsdamban s azután végig a győzelmek, az eredményes munkák szakadatlan láncolata következik.

A 40.000 tagból 10 millió lett!

A háború kitörése után, 1940 áprilisában, mint örvezető a nyugati frontra került és a harcok során ezredparancsral tüntették ki és altisztté léptették elő. Majd megkapta a II. osztályú vaskezesetet és Lyonnál már hadnagyi rangot ért el, amikor a Führer parancsa egyelőre véget vetett katonai karrierének és Bécs város élére állította.

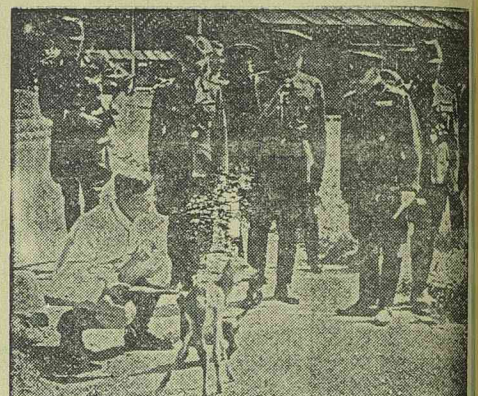
A holland ifjúság barátokzik a német katonákkal

Beys Inquart miniszter, a megszállott hollandiai területek német birodalmi biztosa és Amszterdam polgármestere a kórházban meglátogatták a német és holland sebesülteket

Német előrsők feladatuk elvégzése után visszatérnek csapattestükhöz

Ganeff ezredes a bolgár munkaszolgálat parancsnoka meglátogatta a luxemburgi német munkatábor és megtekintette a tábor laóinak két négylábú bajtársát is

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HÁZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLASKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés húsz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szög 30 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szög 30 leu, minden további szó kettő leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3 Telefon: 23-10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobanilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45-06. — Wittek trafik, Bulevardul Regole Carol 54. — Galgóczy trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13.

Allast keres

Börkereskedő segéd, éves bizonyítványokkal román, német, magyar nyelvtudással, állást keres. Vidékre is megy. Cím a kiadóban. 1517

Gazdasszony hosszú bizonyítvánnyal rendelkezik, a háztartás minden ágában perfekt jártassággal bír állást keres azonnalra. Szíves megkeresések „Szorgalmas gazdasszony” jellege alatt a kiadóba. 1510

Állástalan gazdatisztek figyelmébe Földműves iskolát, mezőgazdasági főiskolát, vagy közgazdasági egyetemre végzett állástalan gazdatisztek alkalmazást nyerhetnek. Jelentkezni lehet az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület temesvári felügyelőjénél I. kerület Bulevardul Regina Maria 8 szám alatt, földszint balra. 2060

Alkalmazás

Bejárónő főnapra szeptember 1-re felvétetik. IV., Str. I. Bratianu 29 III. em. 14. 1035

Mindenes szakácsnő éves bizonyítványokkal szeptember 1-re vagy 15-re felvétetik Str. 3 August 1. 2045

Oktatás

Kereskedelmi szaktanfolyam nyílik szeptemberben miniszteri engedéllyel. Vezetője: Szentirmai Ivor állami kereskedelmi licenccel ny. tanár. Tanfolyagok: Gép- és gyorsírás, könyvtárral, levelezés, nyelvek. Beiratkozás: Belváros, Bulevardul Duca 8. III. 2. 1494

Magánoktatás. Tanítást vállal az összes tárgyakból, úgymint francia, angol, továbbá zongoraoktatást okleveles tanítóval. Ajánlatok „Előmenetel” címen a kiadóba. 1514

Lakás

Háromszoba hallos lakás mellékhelyiségekkel újonnan festve azonnalra kiadó. IV. Str. Bratianu 21, Dora. 1513

Modern egy és kétszobás villalakás 1-2 személy részére kiadó. Cím a kiadóban. 1484

Újonnan renovált 4 szobás modern lakás azonnal kiadó. III. Str. Odobescu 42a., 6-os villamoshoz közel. 1512

Délifelkötésű modern 5 szobás lakás II. emeleten november 1-re kiadó. I. Bulevardul I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 1185

2, 3 és 4 SZOBÁS modern lakások, fürdőszoba és összes mellékhelyiségekkel, valamint egy üzlethelyiség iródnak is alkalmas, azonnal kiadók. Közlelőbbit: Splendid szálloda, Timisoara IV., Telefon 32-65. 1476

Kiadó szeptember 1-re kétszobás modern lakás, elsőemeleten új villában. III. Str. Metropolitul Varlan 24. Telefon 27-03. 1495

Kiadó lépcsőházi különbejáratu kis szoba folyóvíz, cserépkályha és parietta, esetleg bútorozva is, szeptember 1-re. Cím III. Str. Metropolitul Varlan 24. Telefon 27-03. 1496

Lakások kiadók. 2 négyszobás és 1 négyszobás, teljesen modern. Belváros. Str. 24 Februarie 11. 1520

Igen modern négyszobás lakás és egy kétszobás udvari lakás gyönyörű mellékhelyiségekkel kiadó. I. kerület Str. Gh. Lazar No. 4. 1521

Adás-vevél

Megvételre keresünk, használt, vagy új autógumit 120x7.20 Hermann mérlegvár IV. Str. Bratianu 20. Telefon 37-17. 1506

Értékes, antik hálószoba, széles ágygyal, női vagy garszonszobának is alkalmas, eladó. Cím a kiadóban. 1525

Fehér keményfa ágy 550 leíért eladó. IV. Str. Sturdza 52. ajtó 16. 2049

Házhelyek eladók Str. Mures, Iris és Hebe utcákban. Erdéklödni Bogdan Antal dr. ügyvédi irodájában. I., Str. Palanca 2. 1410

Kis ház eladó 2 lakással. III. kerület Vasii ucca 43. alatt érdeklödni. 1519

Hálószoba, konyha, mindkettő fehér, sürgösen eladó. III. Piata Crucii 5/a. 1522

Modern családi ház, 2 szoba, fürdőszoba, eladó. Str. Cernauti 17. (TMTE pálya mellett). 1523

Házhely, közel a Belvároshoz, eladó. Cím a kiadóban. 1524

Kicsi használt konyha-mérleg megvételre kerestetik. Címeket ármegjelöléssel „Mérleg” jellegére a kiadóba kérem. 2078

Műlönjete

Betársulnék állandó, vagy alkalmi üzlethez 1-2 millió leiel. Ajánlatokat „Komoly, biztos, jól jövedelmező” jellegére a kiadóba kérek. 1508

Csere. Temesvári 800.000 lei értékű házatam elcserélném ugyanolyan értékű kolozsvári vagy nagyváradi házzal. Cím a kiadóban. 1518

Hentesüzlet-helyiség azonnal kiadó. II. Str. Daclor 10. Dr. Kovács patikánál. Telefon 38-48. Nagy szállaggyár. 1453

Fiatal diák elsőrangú ellátást kaphat intelligens izr. családnál. Cím: II. ker. Str. A. Cosma 7., I. em., ajtó 5. 1515

Családi ház és istálló, egy hold föld gyümölcsös, november 1-re kiadó. Bővebbet II. ker. Str. Pindului 22. 1511

Búziás-fürdő, Románia Nauhelmja. A búziási fürdő gyöngye a „Pensiunea Villa Margot” Str. I. Duca 15., ahol mindent talál, amit az igazi nyugalom után vágyó szív kíván. Ultramodern szobák, tökéletes komfort, olcsó árak. Kérjen Prospektust Pensiunea Villa Margot Buzia-bai Str. I. Duca 15. 1002

A Bul. Regele Ferdinand 1 szám alatti házban (volt Löffler A. palota) a III-ik emeleten

modern kétszobás garzónlakás november 1-re kiadó
Bővebbet a Temesvári Banknál.

Modern takaréktűzhelyek

kiváló minőségben
Állandó rakatár
románcozott és fekete
tűzhelyekben

KÁLMÁN DEZSŐ
speciális takaréktűzhelyüzem
Timisoara IV. Bulev. Caroli 40.

JÉGSZEKRÉNYEK

helyszűke miatt olcsón eladók

JÄGER PÉTER

vaskereskedés,
IV., Bul. Caroli 58.

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle illomtejkrimet, illom-tejszappant és illompuvert, három színben. Kapható kizárólag a

Városi
gyógyszertárban

a „Fekete Sasoz” az Arany Szarvas épületében I. Piata I. C. Bratianu.

BAILE LIPOVA-BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomást, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérszegénység és női bajokat.
Szezón: május 1-től október 15-ig